

הצעה לפתרון בחינת הבגרות בלשון

על פי תכנית הרפורמה ללמידה משמעותית
מרכיב 70% [מותאם]

מועד קיץ תשפ"ו 2026

סמל שאלון: 11241

הפתרון נכתב על ידי מיה צאלח-גפני ואסף גבעתי
מצוות מורי רשת החינוך אנקורי

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

חלק ראשון – הבנה והבעה (50 נקודות)

קראו את המאמרים 1-3 שבנספח 1 המצורף, וענו על כל השאלות 1-6 שלפניכם. הקפידו על כתב ברור, על כתיב נכון, על כללי הדקדוק ועל פיסוק הגיוני.

1. על פי פסקות א-ג במאמר 1, כתבו את הטענה המרכזית של כותבת המאמר. (4 נקודות)

הטענה המרכזית: העוזיקה חלוקה לעיון לבני רוח האנשים ולא הפקודות, ויש לה שימוש רגיש לבני החברה והקטן לא יחזק.

2. א. במשפט שלפניכם הקיפו את האפשרות הנכונה מבין שתי המילים המודגשות. (2 נקודות)

לדעת כותבת מאמר 1, בהקשר החברתי יש דמיון / שוני בין השימוש במוזיקה בחברות שבטיות ובין השימוש בה בחברה המודרנית.

ב. העתיקו ממאמר 1 משפט אחד המוכיח את תשובתכם. (4 נקודות)

"נמצא כי לרוח שינויים העוזיקה חזקתה שלפניו יש דימוי עקביות שלפניו כמות אחרת."

3. מהי הטענה המרכזית העולה ממאמר 2? הקיפו את התשובה הנכונה. (3 נקודות)

(1) בהופעות חיות מידת האדיבות של האנשים בקהל זה כלפי זה היא רבה.

(2) רק למוזיקה שמנוגנת בתיאום יש השפעה על רגשותיהם ועל התנהגותם של בני אדם.

(3) למוזיקה חיה יש השפעה רבה יותר על רגשותיהם ועל התנהגותם של בני אדם מלמוזיקה מוקלטת.

(4) בימינו אנו נהנים מגישה בלתי מוגבלת ליצירות קלסיות ולביצועים של אומנים חדשים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

4. א. כותבת מאמר 3 מתארת פער בין מצב מצוי ובין מצב רצוי בנוגע לחינוך המוזיקלי.

על פי מאמר 3, הסבירו מהו המצב המצוי ומהו המצב הרצוי. (5 נקודות)

המצב המצוי הוא שבמדינת ישראל יש מעט מאוד ילדים לומדים מוזיקה בבית הספר. המצב הרצוי הוא שכל ילד ילמד מוזיקה בבית הספר. המצב הרצוי הוא שכל ילד ילמד מוזיקה בבית הספר. המצב הרצוי הוא שכל ילד ילמד מוזיקה בבית הספר.

ב. לטענת כותבת מאמר 3, המוזיקה יכולה להיות כלי המגשר בין מגוון זהויות ומסורות

(על פי פסקה ה).

הביאו הוכחה אחת ממאמר 1 או ממאמר 2 שיכולה לתמוך בטענה זו. (3 נקודות)

מאמר 1: "כל המוזיקאים והמלחינים האלה הם חסידים של המוזיקה הקלאסית". המוזיקה הקלאסית היא המוזיקה הקלאסית. המוזיקה הקלאסית היא המוזיקה הקלאסית. המוזיקה הקלאסית היא המוזיקה הקלאסית.

5.

- להנחות ולהדריך את הקוראים
- למתוח ביקורת ולהשפיע על מקבלי החלטות
- לדווח על פעולות ואירועים
- להציג טענות המבוססות על מידע מהימן
- לתאר חוויות אישיות

א. מהי המטרה העיקרית המשותפת למאמרים 1 ו-2? העתיקו אותה מן הרשימה.

(2 נקודות)

להפץ אגרות המבוססות על מידע מהימן.

ב. מהי המטרה העיקרית של מאמר 3? העתיקו אותה מן הרשימה. (2 נקודות)

למתוח ביקורת ולהשפיע על מקבלי החלטות.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

חלק שני – לשון (50 נקודות)

בחלק זה שלושה פרקים. ענו על שני פרקים: על פרק א – חובה, ועל אחד מן הפרקים ב-ג.

פרק א: שם המספר – חובה (10 נקודות)

ענו על שאלה 7.

7. במשפטים שלפניכם **הקיפו את הצורות הנכונות** של שם המספר מבין האפשרויות הנתונות.

- במחקר שפורסם בשנת אלפיים **שלוש עשרה** / **ושלושה עשר** בדקו את ההשפעות של השירה במקהלה על חבריה.
- שמונים **ושתיים** / **ושניים** אחוזים מן המשתתפים במחקר ישנו טוב יותר לאחר שהאזינו למוזיקה מרגיעה.
- עד כה השתתפה ישראל בתחרות הזמר של האירוויזיון ארבעים **ושבעה** / **ושבע** פעמים.
- **ארבע** / **ארבעת** הזכיות של ישראל בתחרות הזמר של האירוויזיון ריגשו מאוד את הציבור הישראלי.
- בשנת 1975 הגיעה ישראל למקום **האחת עשרה** / **האחד עשר** בתחרות האירוויזיון.
- גמר תחרות הזמר של האירוויזיון בשנת 2025 התקיים **בשבע עשרה** / **בשבעה עשר** במאי.
- שיר מספר **תשע** / **תשעה** היה השיר של אוסטרייה, והוא זכה בתחרות.
- מספר הנקודות של אוסטרייה היה גבוה פי **שתיים** / **שניים** מזה של אוקראינה.
- בשנת 1979 זכה השיר "הללויה" של ישראל במקום הראשון וקיבל מאה עשרים **וחמש** / **וחמישה** נקודות.
- לאחר שזכה בתחרות השירה, קיבל הזמר **שבעה עשר אלף** / **שבע עשרה אלף** הודעות.

לפניכם שני פרקים: פרק ב – תחביר ופרק ג – מערכת הצורות.
בחרו בפרק שלמדתם: פרק ב – תחביר או פרק ג – מערכת הצורות.
בפרק שבחרתם ענו על השאלות לפי ההוראות.

ציינו את שם הפרק שבחרתם: _____

פרק ב: תחביר (40 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 8-12 (לכל שאלה – 10 נקודות).

- שימו לב: • בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.
- תוכלו להיעזר בנספח 2 – דף העזר.

8. א. לפניכם שני משפטים, ובהם חלקים כוללים.

(1) המוזיקה אינה משפיעה על אורך החיים או על המשכיות (המין האנושי) כסוף

(2) החינוך המוזיקלי אינו עומד בראש סדר העדיפויות של מערכת החינוך, איברי א

איברי ק
וכך מועבר להורים ולילדים מסר שגוי בנוגע לחשיבותו. איחוי (החוקי)

- ציינו ליד כל אחד מן המשפטים את הסוג התחבירי שלו.
- אם המשפט מורכב, תחמו את הפסוקית; אם המשפט הוא משפט איחוי, תחמו את איבריו.
- בכל משפט סמנו קו מתחת לחלק הכולל.
- ציינו את התפקיד התחבירי המשותף לחלקים הכוללים בשני המשפטים. למשל/

ב. לפניכם משפט פשוט.

באמצעות השקעה בחינוך מוזיקלי מגיל צעיר נטפח דור של אזרחים יצירתיים.
המירו את המשפט במשפט מורכב בעל קשר לוגי של תנאי.

אם נלקיך חינוך מוזיקלי נטפח דור של אזרחים יצירתיים.

9. א. לפניכם שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם יש פסוקית.

(1) ייתכן שהיכולת המוזיקלית לא פתרה שום בעיה הישרדותית בעבור המין האנושי.

(2) ברור שלמוזיקה שימושים רבים מאוד בעבור החברה והפרט גם יחד.

- ציינו את התפקיד התחבירי המשותף לשתי הפסוקיות במשפטים. נושא
- בין שני המשפטים (1)–(2) יש קשר לוגי. ציינו מהו. ניתוח הפסוקיות

ב. לפניכם משפט פשוט, ובו הסגר.

מוזיקה חיה מעצימה את התגובה הרגשית כנראה בגלל טבעה הדינמי והמשתנה.

- סמנו קו מתחת להסגר במשפט.
- מהי משמעות ההסגר במשפט? הקיפו את התשובה הנכונה מבין האפשרויות שלפניכם.

הבעת רגש, הבעת ספק, ברירה, הבעת ודאות

ג. לפניכם משפט פשוט.

לאחר לידת בננו הראשון התמלא הבית בשירי ילדים.

המירו את המשפט במשפט מורכב. שמרו על הקשר הלוגי.

לאחר שבנו הראשון נולד, התמלא הבית בשירי ילדים.

ד. לפניכם משפט פשוט שחלקיו התחביריים נתחמו.

ציינו מעל כל חלק את התפקיד התחבירי שלו.

משאור	נשא	נשא	משאור
מגיל צעיר.	מגיל	היא	של המוזיקה
	נלמדת		בגלל חשיבותה

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

10. א. לפניכם משפט מורכב בדיבור עקיף.

פסוקים משל

המוזיקאים מצהירים שהמוזיקה חשובה מאוד בחייהם.

- תחנו את הפסוקית, וציינו את התפקיד התחבירי שלה במשפט.
 - המירו את המשפט במשפט פשוט בעל הסגר. השתמשו במידע שבמשפט בלבד.
- לפי הצהרת המוזיקאים, המוזיקה חשובה מאוד בחייהם.
- המירו את המשפט במשפט בדיבור ישיר.
- המוזיקאים מצהירים: "המוזיקה חשובה מאוד בחיינו".

ב. לפניכם קטע, ובו ארבע מילים המסומנות בקו.

חובבי מוזיקה ומעריצים של זמרים ולהקות אומרים שאין כמו האנרגיות בהופעה חיה. אם אתם מעריצים להקה או זמר ונוהגים ללכת להופעות שלהם, או אם אתם עצמכם נגנים חובבים, אתם בוודאי מזדהים עם ההרגשה הזאת.

ציינו מעל כל מילה המסומנת בקו את חלק הדיבור שלה.

ג. לפניכם איור המציג דרשיח דמיוני ומשעשע בין מיץ תפוזים למלפפון.

(האיור נוצר באמצעות בינה מלאכותית)

- מהו חלק הדיבור של המילה "משקה" בשאלתו של מיץ התפוזים? פס
- מהו חלק הדיבור של המילה "משקה" בתשובתו של המלפפון? פ

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

11. א. לפניכם משפט.

אנו משתמשים במוזיקה להפגת השיעמום בעת ביצוע פעולות שגרה יום-יומיות, כגון נהיגה או הדחת כלים.

- העתיקו מן המשפט תמורה. נהיגה או הדחת כלים
- העתיקו את הביטוי המכליל שאותו התמורה ממירה. פסולות (צורך יום יומיות)
- כתבו את התפקיד התחבירי של הביטוי המכליל. סלילי

ב. לפניכם שני משפטים.

(1) האזנה למוזיקה יכולה לשפר את מצב הרוח.

(2) המוזיקה מורידה את רמות ההורמון קורטיזול, המזוהה עם מתח נפשי.

המירו את שני המשפטים במשפט מורכב ובו קשר לוגי מתאים.

במצב של מוזיקה יכולה לשפר את מצב הרוח כיון שהמוזיקה מורידה את רמת ההורמון קורטיזול, המזוהה עם מתח נפשי.

ג. לפניכם שני משפטים ובהם מילות שאלה. כתבו ליד כל משפט את התפקיד התחבירי של מילת השאלה.

(1) מה ישיר האומן בהופעה? נושא

(2) מי שר את הבלדה הנפוליטנית? נושא

ד. לפניכם שני משפטים מורכבים, ובכל אחד מהם המילה **כי** פותחת פסוקית.

(1) הטענה **כי** מבחינה הישרדותית המוזיקה היא חסרת תכלית הפתיעה אותנו. פסוקית סלילי

(2) מוזיקה חיה מעצימה את התגובה הרגשית **כי** טבעה הוא דינמי ומשתנה. פסוקית תואר סיבה

בכל אחד מן המשפטים תחמו את הפסוקית, וציינו את התפקיד התחבירי שלה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ה, מס' 11241 + נספחים

12. א. לפניכם משפט מורכב.

בתקופת מגפת הקורונה הצליחה השירה המשותפת להחזיר לאנשים את תחושת "היחד", שנלקחה מהם עקב ההגבלות שהוטלו בשל המגפה.

פרקו את המשפט לשלושה משפטים פשוטים על פי סדר הגיוני.

- (1) השיר "עגב הקורונה" הוטל על ידי המגפה.
- (2) במקרה של מגפת הקורונה תחושת היחד נלקחה מאנשים.
- (3) הטיוח השמירה הצליחה להחזיר את תחושת היחד.

ב. לפניכם שני משפטים שאין בהם סימני פיסוק. פסקו את המשפטים על פי ההנחיות שאחריהם.

ד"ר לורה בראון, מומחית בהתפתחות ילדים, טוענת שילדים שלומדים מוזיקה מפעילים בריבזמן את חוש השמיעה, את חוש הראייה ואת יכולת התנועה העדינה והגסה. לדבריה, למידה זו תורמת גם לשיפור הכישורים הלשוניים שלהם.

- סמנו נקודות בסופי המשפטים.
- פסקו הסגר.
- פסקו תמורה.
- פסקו חלקים כוללים.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

פרק ג: מערכת הצורות (40 נקודות)

בפרק זה ענו על ארבע מן השאלות 13-17 (לכל שאלה – 10 נקודות).

שימו לב: • בכל שאלה שתבחרו, ענו על כל הסעיפים.

• תוכלו להיעזר בנספח 2 – דף העזר.

13. לפניכם טבלה ובה משפטים. בכל משפט יש פועל מודגש.

השלימו את הטבלה – ציינו את השורש ואת הבניין של כל אחד מן הפעלים המודגשים.

הפועל	השורש	הבניין
המוזיקה הייתה יכולה להִכַחֵד (להיכחד) מן העולם.	כ-ח-כ	נפעל
לא יִחַוֵּל שום שינוי בהכנות לאירוע.	ח-ו-ו-ו	פעל (קף)
בדרך כלל מְתוֹסֵף (מתווסף) למוזיקה ריקוד.	ו-ו-ו-ו	הפעל
אנשים מוֹנִים כמה סיבות להאזנה למוזיקה.	מ-נ-ו-ו	פעל (קף)
בעזרת המוזיקה אנשים מְאוֹרְרִים (מאווררים) רגשות.	א-ו-ו-ו	פעל
בזכות המוזיקה חיינו מוֹאֲרִים.	א-ו-ו-ו	הפעל
עלינו לְהוֹדוֹת שבתחומים מסוימים אנו מבינים מעט מאוד.	ו-ו-ו-ו	הפעל

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

14. א. לפניכם שלושה משפטים, ובכל אחד מהם מודגש פועל.

• המדריך **התרה** בנו שאם נאחר שוב, הוא לא יאפשר לנו להשתתף

בפעילות. ת-ר-ה-י-א

• האוזן לא **התרגלה** לשינוי המוזיקלי. ר-ג-ל-ה

• ההופעה של הזמר **הותירה** בנו רושם עז. ו-ת-ר-ה

(1) ציינו ליד כל משפט את **השורש** של הפועל המודגש בו.

(2) שניים מן הפעלים נוטים באותו הבניין. ציינו את הפעלים. התנה, התירה

(3) שניים מן הפעלים נוטים באותו הגוף. ציינו את הפעלים. התנה, התירה

ב. לפניכם איור המציג דרשיח דמיוני ומשעשע בין מיץ תפוזים למלפפון.

(האיור נוצר באמצעות בינה מלאכותית)

(1) מהו חלק הדיבור של המילה "משקה" בשאלתו של מיץ התפוזים? סוג

(2) מהו חלק הדיבור של המילה "משקה" בתשובתו של המלפפון? שם

ג. לפניכם טבלה, ובה שני משפטים. בכל משפט מודגשת המילה קליטה.

השלימו את הטבלה שלפניכם: ציינו את חלק הדיבור של המילה קליטה בכל משפט ואת המשקל שלה.

המשקל	חלק הדיבור	
<u>קטל</u>	<u>שם</u>	לשיר הזה יש מנגינה קליטה.
<u>קטלה</u>	<u>שם עצם</u>	הקליטה של האינטרנט באזורנו גרועה.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

15. א. לפניכם קטע, ובו מודגשים השמות **ציון**, **בקשה**.

בתרבות השבטית המוזיקה משמשת למשל בטקסים ל**ציון בקשה** לגשמים. המוזיקה בטקסים אלה מלווה בשירה ו**בריקודים**. כמו כן המוזיקה משמשת ל**ליווי** פעולות יום-יומיות כגון **ערבוב המזון**.

(1) הקיפו בקטע שלושה שמות נוספים הנוטים באותו המשקל של השם **ציון** המודגש בקטע.

(2) ציינו את המשקל המשותף לכל השמות האלה. קטוץ

(3) השמות **ציון**, **בקשה** גזורים מאותו הבניין. ציינו את הבניין. פועל

(4) למשקלי השמות **ציון**, **בקשה** יש משמעות משותפת.

ציינו את המשמעות המשותפת למשקלי השמות. שם עצמה

ב. לפניכם קטע, ובו שבעה שמות תואר מודגשים.

השימוש ה**קדום** ביותר שנעשה במוזיקה היה בהקשר ה**חברתי** וכל ביצוע מוזיקלי היה חד-פעמי, אולם בימינו המצב שונה: בזכות הטכנולוגיה ה**מתקדמת** שפע **מוזיקלי** מצוי בהישג ידינו. אנו נהנים מגישה כמעט בלתי **מגובלת** (מוגבלת) לשירים **חדשים ומרגשים**.

(1) מבין שמות התואר המודגשים בקטע, העתיקו שני שמות תואר שדרך התצורה שלהם היא בסיס וצורך סופי.

חברתי, מוזיקלי

(2) מבין שמות התואר המודגשים בקטע, העתיקו ארבעה שמות תואר הגזורים מצורות הבינוני, וציינו את הבניין של כל אחד מהם.

שם התואר: קצא, הבניין: פועל (קל)

שם התואר: מתקדמת, הבניין: הפעל

שם התואר: מגובלת, הבניין: הפעל

שם התואר: מרגשים, הבניין: פועל

(3) מבין שמות התואר המודגשים בקטע, העתיקו שם תואר שדרך התצורה שלו היא שורש ומשקל, והוא אינו צורת בינוני. כתבו את משקלו.

שם התואר: חברים, המשקל: קל

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

16. א. לפניכם קטע, ובו מודגשים שלושה שמות.

באחד מן הראיונות שנערכו עם נעמי שמר ז"ל היא נשאלה אם היא מגדירה את עצמה **פזמונאית** או **משוררת**. תשובתה הייתה: "אני **מזמוראית**".

(1) ציינו את השורש של השם **משוררת**. ש-ו-ר

(2) כל אחד מן השמות **פזמונאית**, **מזמוראית** נוצר מבסיס ומשני צורנים סופיים.

• ציינו את הבסיס של כל שם ואת המשקל של כל בסיס.

פזמונאית הבסיס: פזמן משקל הבסיס: קאלון
מזמוראית הבסיס: מזמור משקל הבסיס: מקאל

• ציינו את שני הצורנים הסופיים ואת המשמעות של כל צורך בשם

פזמונאית או בשם **מזמוראית**.

הצורך הסופי: אוי משמעות הצורך: מקצור
הצורך הסופי: ת משמעות הצורך: קצר

ב. לפניכם רשימה, ובה שמות של בעלי תפקידים בבית ספר למוזיקה.

נגנים, מלחינים, מחנכים, זמרים, מורים, מעבדים

מיינו את השמות לשלושה זוגות על פי המשקל.

הזוג: נגנים מורים
הזוג: מלחינים מורים
הזוג: מחנכים מלחינים

ג. לפניכם שלושה שמות שדרך התצורה שלהם היא בסיס וצורך סופי.

צ'לו, חלילן, מוזיקאי

(1) הקיפו את השם היוצא דופן מבחינת הבסיס שלו.

(2) נמקו את תשובתכם. בבסיס חלילן הוא מלחינית, (אוי)

שני הבסיסים האחרים הם מוזיקאי.

עברית: הבנה, הבעה ולשון, שאלון מותאם, קיץ תשפ"ו, מס' 11241 + נספחים

17. א. לפניכם קטע שחסרים בו פעלים. קראו אותו, וכתבו את הפועל המתאים על פי השורש בסוגריים.

גם בתחום המוזיקה הבינה המלאכותית מחוללת (ח-ו-ל) כיום מהפכה של ממש, והיא מאתגרת (א-ת-ג-ר) את כל מה שידענו עד כה על יצירה אנושית. כיום הבינה המלאכותית משלבת/משלבת (ש-ל-ב) בהיבטים רבים של העשייה המוזיקלית, ו משנה (ש-נ-י) לחלוטין את האופן שבו אנו יוצרים ו מפיקים (פ-ו-ק) מוזיקה. כלי הבינה המלאכותית מאזינים (א-פ-ש-ר) להלחין שירים ואף מחקרים (ח-ק-י) קולות אנושיים. מסיקים (ס-פ-ק) רק כמה הנחיות פשוטות, ו נוצרים (י-צ-ר) שיר. יש מי ש משווה (ש-ו-י) את המהפכה הזאת למהפכה שגרמו הטלפונים החכמים לתחום הצילום: כל מי שיש לו טלפון חכם, נהיה צלם.

ב. לפניכם קטע שחסרים בו שמות. קראו אותו, וכתבו את השם המתאים על פי השורש בסוגריים.

המושג "מוזיקת עולם" הוא כינוי (כ-נ-י) למוזיקה "שאינה מערבית", ובעבר היא הוגדרה "מוזיקה עממית". יש בה מזון (ג-ו-ן) סגנונות, שמקורם בעיקר באפריקה, באסיה, בדרום אמריקה ובמזרח התיכון. ה מאפיינים (א-פ-י-ן) של המוזיקה הזאת משתנים מתרבות לתרבות, אך לרוב אפשר לזהות בה שימוש (ש-מ-ש) בכלי נגינה מסורתיים כגון תופים וחלילים. כמו כן היא מאופיינת ב מקצבים (ק-צ-ב) מיוחדים. מוזיקת עולם משמשת אמצעי לביטוי זהות תרבותית ולשימור מסורת (מ-ס-ר) עתיקה.

/בהמשך דפי טיוטה/

בהצלחה!

זכות היוצרים שמורה למדינת ישראל
אין להעתיק או לפרסם אלא ברשות משרד החינוך